

ועדת תב"ע רחבה בכפר הרא"ה

סיכום מפגש מס' 1 מ- כ"ו באדר תשמ"א 10.3.21

1. נוכחים: אבישי ויזר, דני רפפורט, נדב יעקבס, ארנון רונד, חזקי מלאכי, הילה עיני, עודד שיקלר, רננה לרמן, אורית גנבר, חגית מליק, שרה צוקרמן, רעות ימין, אושרי וייס, אמיר ויזר, שי לוי, , ערן יעקבס, אילנה שטיינר, שלמה ברנר, עמיחי קדרון איריס דינרמן

2. חסרים: גדעון קלאר, הגיע לקראת הסוף: יגאל זאבי.

3. הקדמה ורקע של מנהלת הישוב איריס דינרמן והיועצת טובי כהן –

ברכות לכם על שנבחרתם והגעתם לוועדת התב"ע הנבחרת של כפר הרא"ה.

תפקידה של ועדה חשובה זו הוא לסייע בקידום תכנית המתאר העתידית לישוב – התב"ע, בתהליך של הסכמות על תכולת התוכנית.

הישוב עוסק כבר למעלה מ- 10 שנים בנושא בעזרת משרד האדריכלים אילן איזן ויש תכנית שכבר הוצגה, אך לא קודמה עד היום, היות וחסר תהליך של שיתוף הציבור בתכנית.

מטרת הועדה הנבחרת היא להוביל את מהלך שיתוף הציבור באמצעות:

✓ בחינה וגיבוש סוגיות הליבה המשמעותיות הדורשות דיון ציבורי.

✓ הובלת מהלך שיתוף הציבור והשיח הציבורי על סוגיות אלה.

✓ סיכום דעות הציבור על סוגיות הליבה

✓ הפיכת תוצרי התהליך למסמך עקרונות שינחה את אנשי המקצוע בבואם לכתוב את הפרוגרמה.

✓ הצגת הפרוגרמה לציבור לקבלת משוב ועדכון בהתאם לצורך.

✓ לאחר שתיכתב הפרוגרמה, יציג אותה הצוות לציבור לשם קבלת משוב, ובסופו של דבר, תובא הפרוגרמה המתוקנת לאישור החברים בקלפי.

על בסיס הפרוגרמה, ייעודכנו מסמכי התב"ע כך שיתנו מענה לאותם עקרונות והנחיות שהגיעו מתהליך שיתוף הציבור. הצוות יהיה אחראי לוודא שהתוכנית נותנת מענה לעקרונות שנקבעו בתהליך.

התב"ע עצמה היא תכנית המאושרת במוסדות התכנון של המדינה. בהמשך נסביר בדיוק מה המשמעות שלה ובאילו נושאים היא עוסקת.

במקביל אלינו, עוסקת המועצה בגיבוש תוכנית מתאר כוללנית ולכן מאוד חשוב לקדם את המהלך שלנו כאן בכפר הרא"ה. עלינו להזדרז לעמוד בלוח הזמנים של תוכנית זו בכדי שנוכל להשפיע על התכנית הכוללנית כך שהצרכים והרצונות של הישוב יובאו בחשבון.

לצערנו, הקורונה עכבה את התהליך בכחודשיים, אבל כרגע יש תכנית עבודה המתבססת על שתי סדנאות גיבוש ולאחר מכן ישיבה כמעט כל שבוע של הועדה, כדי שנספיק לסיים את העבודה עד סוף חודש יולי.

המועצה מודעת לתהליך ומצפה לתוצאותיו. יתרה מכך, היום לא ניתן לקדם את תב"ע ישובית מבלי שנערך תהליך של שיתוף ציבור, כך שרובצת עלינו אחריות כבדה – לקיים תהליך שיביא לתוצאות איכותיות בזמן קצר יחסית.

היועצים שנבחרו להנחות את התהליך הם: טובי כהן - מתכנתת ערים בעלת ניסיון רב בהובלת תהליכי תכנון ברמת הישוב והרשות ואילן מאיר - יועץ ארגוני מחברת "אנשי דרך" בעל ניסיון רב בהובלת תהליכי הסכמות ושיתוף ציבור בישובים כפריים, ברשויות וארגונים מגוונים נוספים.

4. הגדרת צוות -

- קבוצה של אנשים
- בעלי מטרות משותפות
- שיש ביניהם תלות הדדית – רק ביחד יוכלו להשיג את המטרות

א. הגדרת מטרות משותפות - כללי

- טווח הזמן: לאן אנחנו מכוונים –
 - לטווח הארוך
 - לטווח הקצר
- תוצר מול תהליך:
 - מה התוצר המצופה - "איך נדע שהגענו"...
 - תהליך לא פחות חשוב מהתוכן – במיוחד בתהליכים בהן התוצאה היא הגעה להסכמות רחבות בצוות ובציבור
- צורת הניסוח:
 - מוח ימין (רגשי, דמיון, יצירתיות, הוליסטי)
 - מוח שמאל (רציונאלי, פרטים, סדר וארגון) –

ב. ציפיות (מטרות) חברי הצוות מהתהליך

- להיות חתומה על התב"ע
- שהדברים יתקדמו ומה שמסוכם יקרה
- שתהיה תב"ע
- להשלים את נושא התב"ע
- שהיה מקום למגוון הקולות ביישוב
- שאפשר יהיה להשמיע את הקול של התושבים ביישוב הרוצים להיות חלק מהיישוב
- אזון בין צרכי הכלל לצרכי הפרט
- שהמקום יתפתח על פי רצונות כלל התושבים וישמור על אופיו המיוחד
- לשמור את הכלל ולהוציא מזה משהו שיהיה פרקטי, ישים ורלוונטי
- לשמור להבין ושתהיה התפתחות עם יחס למה שהיה כאן עד עכשיו
- להגיע לתב"ע שתהיה רלוונטית ותיתן מענה לכל המצבים והצרכים לטווח ארוך
- שהיה מעניין – לראות איך מתרגמים את הצרכים המגוונים לפרוגרמה אחת
- לשמור ללמוד ולהיות שותף בנייה
- להביא תוצר שמכיר לשביעות רצון רחבה של היישוב
- שהמקום יתפתח בכיוון חיובי – תיקון עוולות הקיפוח של בית חזון ופתרונות דיור לצעירים בעלות סבירה
- למקסם את הפוטנציאל הקיים, תוך שמירה על המרקם וייצור פתרונות שיאפשרו קליטת צעירים והצטרפת היישוב
- להביא את הכפר למקום חדש בטווח הבינוני והארוך בלי לאבד את מה שאנחנו תב"ע שתיתן מענה לרצף הבין דורי (כלל הגילאים עד 120)

בסך הכל ניתן לראות הרבה דגש על תוצר יחסית לתהליך, דגש משמעותי גם לטווח הארוך ולא מעט נוכחות של ניסוחים בגישה של מוח ימין.

ג. הצעה לניסוח של מטרה מוסכמת לוועדת התב"ע ברחבה של כפר הרא"ה

← ועדת התב"ע הרחבה של כפר הרא"ה תוביל תהליך של שיתוף ציבור, שיאפשר לכלל הקולות המגוונים בכפר להביע את דעתם על סוגיות הליבה בתכנון הכפר במטרה להסכים על תכולת התב"ע העתידית לכפר הרא"ה, שתאפשר את פיתוח הכפר בהתאם לצרכי התושבים.

← כל זאת, תוך התייחסות לסוגיות ליבה כגון:

- מענה לאוכלוסיה רב-דורית (עד 120).
- קליטת תושבים חדשים והצעת הכפר.
- שמירה על המרקם והמאפיינים המיוחדים של המקום.
- ועוד

ד. רמת התלות ההדדית בצוות

- הצוות פועל בין "מרוץ שליחים" ל"נבחרת כדורגל" –
- "העברת המקל" – ישיבות הצוות בהן יש להגיע להסכמות ובהן נדרשים תהליכים של תקשורת פתוחה, שיתוף פעולה, הקשבה הדדית והתפשרות.
- "ריצה לבד" – תקשורת עם חברים מחוץ לצוות בה יש להקפיד על גיבוי, פרגון ונאמנות לצוות, לא להדליף מה שלא הוסכם לפרסם ובודאי שלא להתייחס לגופו של חבר צוות – אפשר לספר על מה דובר, אבל לא מי אמר מה...

ה. הצעה לקוד התנהגות מוסכם, שיהיה חלק מאמנת הצוות:

- א. לאחר כל מפגש יצא סיכום ע"י המנחה שיאושרר בישיבה העוקבת ויוחלט מה ממנו יופץ לציבור
- ב. לא יוצאו תכנים שנמצאים בתהליך "בישול"
- ג. לא יצאו רכילויות (מי אמר מה ואיך)
- ד. חברי הצוות יהיו מחויבים לשמירה על הסיכום הנ"ל ולגיבוי לעבודת הצוות

5. הגדרת צוות אפקטיבי -

א. לקחים מהסימולציה של "איפה הזברה"...

- מאוד חשוב להגדיר את המטרה, להסכים עליה ולשמור מיקוד במטרות ולא לסטות או לשכוח את הפרטים הקטנים...
- עבודה עם לוח – שקיפות – כולם יכולים לתרום ולהיתרם.
- המוביל צריך להיות מעל ולהנחות ולא להיות שקוע בעבודה עצמה.
- מאוד חשוב להגדיר תפקידים בצורה שהולמת את כישורי חברי הצוות.
- מאוד חשוב, שהדברים המשמעותיים לקידום הדיון יצאו מהר – באחריות כלל החברים והמנחה וה"מסיחים" לא יצאו או לפחות תיבחן משמעותם לקידום הצוות – באחריות כל חבר בצוות. כל חבר צוות צריך להביא תרומה מקדמת ולבחון האם להביא מה שעלול לעכב ללא סיבה. הצוות (והמנחה) צריך להביא את כולם לידי ביטוי, כי לפעמים החוכמה מסתתרת אצל ה"ביישנים".
- קונפליקטים מקדמים, בתנאי שלא נתקעים ומתבצרים (אגו). יש לבחון היכן ניתן להתפשר, על מנת להתקדם.

6. תהליכי הסכמות בצוות -

לקחים מהסימולציה של "השדון"...

הצוות הצליח להגיע להסכמות על בסיס ביצוע חישוב ממוצע הדיעות של כלל חברי הצוות, מבלי שהתבצע דיון אמיתי על מה זה "מוסר" – מה הקריטריונים או הערכים שעל פיהם מגיעים להסכמות ומקדמים דברים.

התוצאה די נדירה ואולי משקפת את השעה המאוחרת ואת הרצון לסיים.

היו לא מעט אמירות שלו היה מדובר על נושאים משמעותיים לחברי הצוות, כמו למשל איך יתוכנן הכפר וכמה יעלה לכל תושב להקים מבני ציבור מותאמים לצרכי הכפר, היה הרבה יותר קשה להגיע להסכמות.

יש שלושה תנאים להצלחה בתהליכי הסכמות רחבים הנוגעים בנושאים משמעותיים:

- א. להתחיל בדיון על ערכים משותפים והגעה לערכים המוסכמים על כולם אשר יהיו בסיס לקבלת החלטות על דברים יותר קונקרטיים.
- ב. הקשבה אמיתית ופתוחה לכל הקולות הדיעות, הצרכים והאינטרסים והכלה של דיעות המיעוט (התחשבות אמיתית).
- ג. שמירה על אמון הציבור בתהליך ובצוות המוביל אותו, על בסיס הקפדה על שקיפות ושותפות אמיתית – כך שלכל אחד תהיה תחושה שהוא יכול להשמיע ולהשפיע.

7. מפגשי הצוות -

בסוף המפגש הבא ננסה להגיע לסגירת לו"ז שיאפשר לכולם להגיע. המשמעות היא לנסות להקדים חלק ממפגשי יום רביעי וחלק קטן להעביר לימי חמישי

- ניתן להקדים ליום רביעי ב- 18:00-20:00 את המפגשים ב- 7.4, 7.4, 12.5, 19.5
- צריך להעביר לימי חמישי ב- 18:00-20:00 את המפגשים ב- 2.6, 21.4

8. במפגש הקרוב (יום רביעי ה- 17.3.21 18:00-22:00) -

- 🍃 מעבר על סיכום המפגש האחרון והגעה להסכמה על מטרת הצוות
 - 🍃 גיבוש הערכים המשותפים לאורם יפעל הצוות בבחינת הנושאים שעל הפרק
 - 🍃 גיבוש ציפיות ומחוייבויות הדדיות של חברי הצוות (ממלאי תפקידים, חברי הנהלה ונציגי ציבור) ומול הציבור, כבסיס לניסוח אמנת צוות
 - 🍃 קביעת מועדים קבועים למפגשי הצוות
- בסוף המפגש הבא ננסה להגיע לסגירת לו"ז שיאפשר לכולם להגיע. המשמעות היא לנסות להקדים חלק ממפגשי יום רביעי וקבוע חלק מהמפגשים לימי ששי.

כתבו: אילן מאיר וטובי כהן – מנחי הצוות והתהליך